

ראיות ועדים	הנחיות התביעה
עדכון אחרון: אוגוסט 2009	הצבאית הראשית

הנחיה מס' 4.04

אימתי יש לנהוג על פי רציונל "הלכת קינזי"

1. עד לביטולה בהלכת ז'אנו,¹ קבעה הלכת קינזי,² כי "הפרקטיקה הנכונה צריכה להיות שאין להעיד נאשם אחד נגד נאשם שני, אפילו הוגשו נגדם כתבי-אישום נפרדים, כל זמן שיש חשש, כי העד עלול לצפות לטובת-הנאה על-ידי המתקת דינו במשפט התלוי ועומד נגדו. דבר זה אפשר למנוע בין על-ידי כך שמשפטו יתברר לפני מתן העדות ובין על-ידי הפיכתו לעד-מלך ועיכוב ההליכים או הצהרה מטעם התביעה, שהמשפט נגדו יבוטל עם סיום העדות".
2. בהתאם להלכת ז'אנו, הכלל הוא שאין נוהגים עוד על פי הלכת קינזי. דהיינו, התביעה רשאית להעיד את שותפו של הנאשם, נגדו הוגש כתב אישום נפרד, עוד בטרם הסתיים משפטו של העד-השותף, ואף בטרם העיד במשפטו-הוא.
3. יחד עם זאת, לבית הדין נותר שיקול דעת להחליט בנסיבות **חריגות וקיצוניות ביותר**, ומטעמים שיירשמו, כי מוצדק להמתין לסיום משפטו הנפרד של השותף לעבירה בטרם יעלה לדוכן העדים.
4. יודגש, כי ההכרעה בעניין זה, באותן נסיבות **יוצאות דופן**, תיעשה רק לאחר קבלת נתונים והערכת מצב מושכלת וקונקרטית על ידי הצדדים להליך. בעניין זה תובא בחשבון עמדת התביעה, כאשר **היא** שמבקשת להביא את העד לעדות רק לאחר סיום משפטו כדי להפיג את החשש מפני עדות מוטה. אמנם עשוי להינתן משקל להסכמתו של הנאשם לשהות במעצר עד תום ההליכים לשם כך, אולם יובהר, כי הסכמת הנאשם לשאת בתוצאות התמשכות מעצרו עד לסיום משפטו של העד, כשלעצמה, **אינה** יכולה לשמש הצדקה לדחיית הליכי המשפט.
5. הלכת ז'אנו נמנעה לקבוע קריטריונים למקרים החריגים בהם ינהגו לפי הלכת קינזי. עם זאת, ניתן לומר כי אותן נסיבות מיוחדות וקיצוניות המצדיקות דחיית העדתו של העד-השותף עשויות להתאפשר באותם מקרים שמשפטו של אותו עד מתנהל ביעילות והוא עומד בפני סיומו, ולצדדים ישנה הערכה רצינית כי העד אמנם מתכוון להעיד כעד מטעם התביעה **על פי גרסתו המפלילה**. ככל שהציפייה הסבירה היא (למשל לאור תשובת העד-השותף לאישום במשפטו-הוא או לאור מהלכים אחרים שלו שם) שמשפטו של העד-השותף יסתיים תוך זמן קצר, כך תביע התביעה עמדה גמישה יותר לעניין דחיית שמיעת משפטו של הנאשם (או במקרה שהדבר אפשרי – לשמוע בינתיים את העדים האחרים). ככל שהסבירות היא שמשפטו של העד-השותף יתארך, התביעה תתנגד לדחיית שמיעת משפטו של הנאשם.
6. עוד יודגש, כי אף במקרים החריגים ויוצאי הדופן בהם ינהגו לפי הלכת קינזי, קביעת סדר השמעתם של העדים נותרת פרוגרטיבה של התביעה, אשר ניתן לחרוג ממנה רק בהסכמתה. דהיינו, באותם מקרים חריגים, בכוחו של בית הדין אך **לדחות** את מועד השמעת עדותו של העד-השותף, אך אין בכוחו לחייב את התביעה לשנות סדר השמעת העדים, ללא הסכמתה.³

¹ בג"צ 11339/05 מדינת ישראל נ' בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע ואח', תק-על 2006(4), 138. (להלן: הלכת ז'אנו)

² ע"פ 194/75 קינזי נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 477, 482 (להלן: הלכת קינזי)

³ ראו הלכת ז'אנו, פסק דינו של השופט א' לוי, פסקה 37.